

ESKİŞEHİR BAROSU DERGİSİ

TÜRKİYE’DE HUKUK TEKNOLOJİLERİNİN DÖNÜŞÜMÜ: TÜRK HUKUK SİSTEMİNE ETKİLERİ VE YENİ YAKLAŞIMLAR

Av. Cebirail ERGÜL ve Nazlı TAŞ*

Giriş

Teknolojinin gelişmesi, hukuk alanında da etkilerini göstermektedir. Hukuk alanındaki dijitalleşme süreci, gerek mevcut hukuk yapılarının ve süreçlerinin gerekse de yasa koyucunun dönüşümünü zorunlu hale getirmiştir. Bu teknolojik dönüşümün temelinde, teknolojik araçların doğrudan hukuki işleyişin bir parçası haline gelmesi yatmaktadır. Hukuk ana dallarından biri olan *Bilişim Hukuku*’nun da kendi içerisinde yeni kavramları ortaya çıkmıştır.

Uluslararası literatürde *hukuk teknolojileri*ni sembolize edebilmek adına “*legaltech*” kavramı kullanılmaktadır. *Legaltech*’in asıl amacı, hukuk alanındaki iş süreçlerinin kolaylaştırılması, otomasyonu ve hukuk hizmetlerinin erişimini teknolojinin yardımıyla mümkün kılmak ve hızlandırmaktır.¹ Bununla beraber *legaltech*’in, hukuki otomasyon ve bilgi teknolojilerinin birleşimiyle, birçok soruna çözüm ürettiğini söylemek gerekir. Sunmuş olduğu çözümler arasında; avukatlar, hukuki danışmanlık yapan profesyoneller ve akademisyenlerin ihtiyaç duydukları belgeler, veri işlemleri yönetimi, nitel araştırma yapmada yardımcı olacak içtihat

*Avukat, cebirailergul@apilex.ai.

Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi, nazli@apilex.ai.

¹ BİLGİN, H., (2024). Hukuk Alanındaki Hizmetlerde Kullanılan Teknolojik Olanaklar (*Legaltech*) ve Avukatlık Mesleğine Olası Etkileri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, vol.73, no.2, 1019-1067. Sf 1020

otomasyonları, dilekçe ve sözleşme hazırlanmasını kolaylaştıran sistemlerin bulunduğunu söyleyebiliriz.

Nitekim bir avukat *hukuk teknolojilerini* kullanarak ofis işlerinde verimliliğini artırabilir, hukuki başvuru ya da dava açılması aşamasında ihtiyaç duyulan belgeleri kolaylıkla tarayabilir. Ayrıca uygun içtihat araştırmaları, hukuki analizler ve çeşitli hazırlık süreçlerini daha sistematik ve hızlı bir şekilde gerçekleştirebilir.² Bu durum mesleki pratiklerin gelişimini kolaylaştırdığı gibi, aynı zamanda hukuk sisteminin genel yapısını da etkilemektedir. Bu etki sayesinde geleneksel süreçlerin dijital ortama entegrasyonu mümkün hale gelmiştir .

Bu noktadan hareketle hazırlanan bu çalışmada; Türkiye’de hukuk teknolojilerinin geçirdiği dönüşüm bütüncül bir bakış açısıyla ele alınarak, dijitalleşmenin Türk hukuk sistemi üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. *Legaltech* kavramı çerçevesinde teknolojinin hukuk alanındaki yansımaları incelenirken, özellikle yapay zekâ, otomasyon gibi kavramlar ele alınacaktır. Ulusal ve uluslararası düzenlemeler ışığında, dijitalleşmenin sunduğu avantajlar ve beraberinde getirdiği tartışmalardan söz edilecek; bunun yanında Türkiye merkezli bir hukuk teknolojisi olan *Apilex* örneği üzerinden, yerli dijital çözümlerin bilişim teknolojilerinin gelişimine katkısı değerlendirilecektir.

Bilişim Teknolojisi Kavramlarının Berraklaştırılması

Yapay Zekâ Kavramının Hukuki Boyutuyla Anlamlandırılması

XXI. yüzyılın teknolojik sıçramalarıyla önem arz eden yapay zekâ kavramı, ilk olarak 1956 yılında Hannover’de gerçekleşen Dartmouth Konferansı’nın organizatörü John McCarthy tarafından ortaya atılmıştır.³ Bu konferansta McCarthy, bir makinenin, zekânın yapabildiği her özelliği taklit edebilecek şekilde

² BİLGİN, H., (2024). Hukuk Alanındaki Hizmetlerde Kullanılan Teknolojik Olanaklar (*Legaltech*) ve Avukatlık Mesleğine Olası Etkileri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* , vol.73, no.2, 1019-1067. Sf 1021

³ Tom Taulli, *Grundlagen der Künstlichen Intelligenz, Eine nichttechnische Einführung*, Springer, Münih, 2022, s. 2 vd; Wolfgang Ertel, *Grundkurs Künstliche Intelligenz, Eine praxisorientierte Einführung*, 5. Bası, Springer Vieweg, Münih, 2021, sf. 10

oluşturulabileceğini vurgulamıştır.⁴ Çıkış öyküsü böyle bilinse de, yapay zekâ üzerine çalışmaların daha eskiye uzandığı bilinmektedir. Nitekim, 1936 yılında Alan Turing “*Hesaplanabilir Sayılar Üzerine*” adlı çalışmayla bilgisayar temel fikrini ortaya koymuştur.⁵ Daha sonra *Logic Theorist* (Mantık Kuramcısı) adında bir yazılımın zekasını ölçebilmek için yapay zekâ ile ilgili ilk programlardan biri olarak bilinen bir çalışma yapılmıştır.⁶

O dönemde yapılan yapay zekâ çalışmaları, kısmî anlamda sonuç üretmiş olsa da; dönemin bilgisayar işlevleri, yetersiz işlem gücü ve vaat edilen başarıların gerçekleşmemesi sebebiyle İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri’nde ayrılan bütçeler sınırlandırılmıştır.⁷ Bu olayın etkisiyle 1970 ve 1980’li yıllar “yapay zekâ kışı” olarak adlandırılmıştır. Bu gerilemenin altında yatan nedenler arasında günün teknik sınırlılıklarının olması ve iyimser beklentilerin oluşturduğu hayal kırıklığı da yatmaktadır.

1997 yılında *Deep blue* isimli yapay zekânın, Dünya satranç şampiyonu olan Gary Kasparov’u yenmesi ile yeniden ivme kazanmıştır. 2000’li yıllara gelindiğinde, kullanım alanı genişlediği gibi, gelişimi de hız kazanmıştır.⁸ Örnek vermek gerekirse; 2014 yılında İngiltere’de *Vital* isimli bir robot geliştirilmiş ve daha sonra robot şirket yönetim kuruluna atanmıştır. Keza 2016 yılında da *Sophia* adlı robota Suudi Arabistan’da vatandaşlık verilmiştir. Yapay zekâ türü olan bu robotların, teknik

⁴ Zeynep Dönmez, *Yapay Zekânın Hukuki Gelişimi ve AB Yapay Zekâ Yasası (Legal Development of Artificial Intelligence and EU Artificial Intelligence Act)*, Adalet dergisi , sf. 948.

⁵ Taulli, s. 2; Esma Kırdar Adır, Robotların Yol Açtığı Zararlardan Doğan Hukuki Sorumluluk, Yetkin Yayınları, Ankara 2023, s. 22 vd.; Cemre Polat, Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukukunda Otonom Sistemler, Yetkin Yayınları, Ankara 2022, s. 10 vd; Mustafa Aksu, “Yapay Zekâ ve Hukuk”, Yapay Zekâ ve Hukuk (Ed. Mustafa Aksu), Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2023, ss. 1-333, sf 11; Onur Sarı, “Yapay Zekânın Sebep Olduğu Zararlardan Doğan Sorumluluk”, TBB Dergisi, 2020 (147), sf. 254 vd.

⁶ Sedat Ayaz, “Yapay Zekânın Hukuk Alanındaki Uygulamaları ve Hukuk Alanında Kullanılmasının Olası Sonuçları”, *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sf. 84.

⁷ Richter A, “Künstliche Intelligenz und potenzielle Anwendungsfelder im Marketing”, *Dialogmarketing Perspektiven 2018/2019*, Springer Gabler, Frankfurt 2019, sf. 35.

⁸ Zeynep Dönmez, *Yapay Zekânın Hukuki Gelişimi ve AB Yapay Zekâ Yasası (Legal Development of Artificial Intelligence and EU Artificial Intelligence Act)*, Adalet dergisi, sf.951

düzeyde farklı otonom derecelerine sahip olsalar da, hukuken hak ve kişi ehliyetleri halen tartışılmaktadır.⁹

XXI. yüzyılda yapay zekânın teknik olgunlaşması ve toplumsal kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte, hukuki düzenleme ihtiyacı, önce normatif ve etik ilkeler düzeyinde tartışılmaya; sonra ise bağlayıcı düzenlemelere dönüştürülmeye başlanmıştır. Başlangıç safhasında, uluslararası ve bölgesel aktörler buna yönelik çalışmalar gerçekleştirmeye başlamıştır. Nitekim, Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği (AB) Yapay Zekâ Yasası için öneriyi 21 Nisan 2021 tarihinde sunarak yasama sürecini başlatmıştır.¹⁰

Türk hukuk sistemine bakıldığında, 22 Kasım 2001 tarih ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda kişi; hak ve borçlara sahip olabilen varlık olarak tanımlanmıştır. Bu bağlamda yapay zekanın hukuk sisteminde nerede konumlandırılacağı tartışmaları başlamıştır.¹¹ Bununla beraber, 5 Aralık 1951 tarih ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında yapay zekanın ürettiği eserlerin eser sayılıp sayılamayacağı da tartışma konusudur. Nitekim teknoloji bu denli hızlı gelişirken, yasal düzenlemeler çok daha yavaş gelişmektedir. Bu durum, hukukun teknolojik gelişmeleri geriden takip etmek yerine, proaktif bir yaklaşım ile ilerlemesini kolaylaştırmak için hukuk teknolojilerini gözardı etmemesi gerektiğini göstermektedir.¹²

Hukuk teknolojileri, adalet sisteminin hızını ve verimliliğini ciddi ölçüde artırarak köklü bir dönüşüm sağlamaktadır.¹³ Geleneksel hukuki süreçlerde aylar

⁹ BİLGİN, H., (2024). Hukuk Alanındaki Hizmetlerde Kullanılan Teknolojik Olanaklar (Legaltech) ve Avukatlık Mesleğine Olası Etkileri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, vol.73, no.2, 1019-1067. sf.11; ayrıca Sedat Ayaz, “Yapay Zekânın Hukuk Alanındaki Uygulamaları ve Hukuk Alanında Kullanılmasının Olası Sonuçları”, *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sf. 87.

¹⁰ Yüksel, A. E. B. (2022). Avrupa Komisyonu’nun Yapay Zekâ Tüzük Teklifi’ne Genel Bir Bakış. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (51), sf. 21

¹¹ Kantar, Y. E. (2024). Yapay Zekâ Sistemlerinin Hukuki Kişiliği. *İstanbul Okan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-2.

¹² Hamzaoglu, M. (2021). Otonom Araçlardan Kaynaklanan Kazalarda Hukuki Sorumluluk Rejimi. *Adalet Dergisi*, 66(1), 370.

¹³ 14. Şahin, B. K. (2023). Yapay Zekâ ve Hukuk: Dijital Devrimle Gelen Yeni Düzen. *Hukuk ve Bilişim Dergisi*, (3), 1

sürecek hukuki işlemleri, yapay zeka ve hukuk entegrasyonu sayesinde birkaç saate indirgemektedir. Bu da hukukçular için çok önemli olan zamanın daha verimli değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

Legaltech Kavramı

Hukuk alanındaki dijital dönüşümü ifade etmek üzere literatürde yaygın olarak “*Legaltech*” (hukuk teknolojileri) kavramı kullanılmaktadır.¹⁴ *Legaltech* kavramı, en basit biçimde; hukuk hizmetlerinin teknoloji yardımıyla sunulması ve hukuki iş süreçlerinin dijital araçlarla desteklenmesi anlamına gelir. *Legaltech*'in sunduğu çözümler, sadece yapay zekâ uygulamalarıyla sınırlı kalmayıp, büyük veri analizinden basit yazılım çözümlerine kadar geniş bir yelpazeye yayılmaktadır.

Ancak *legaltech*, hukukun barındırdığı herhangi konuyla ilgili olan bütün teknolojileri kapsamaz. Hukukun özüyle doğrudan etkileşim kuran ve hukuki sonuçlar doğuran iş ve işlemleri mümkün kılan teknolojileri tanımlamak için kullanılır. Başka bir deyişle, bir hukukçunun mesleki faaliyetini desteklemek yahut hukuki amacı doğrultusunda avukatların iş yüklerini azaltmak amacıyla geliştirilmiş hukuk teknolojileridir.

Bu teknolojilerin başlıca hedefleri arasında; hukuki işlemlerin erişilebilirliğini kolaylaştırmak, zaman yönetimini iyileştirmek, manuel yürütülen süreçleri otomatikleştirmek ve veri güvenliğini artırmak yer almaktadır. Dolayısıyla *legaltech*, dijitalleşen çağın etkisiyle hukuk alanında faaliyet gösteren profesyoneller ve avukatlar için büyük yenilikler ve değişiklikler getirmektedir. Bu gelişmeler, diğer ülkelerin hukuk sistemlerine önemli katkılar sağlayarak hukukun daha erişilebilir, daha hızlı ve daha etkili olmasını sağlamıştır. Uluslararası *legaltech*'lere bakıldığında *Harvey ve Legora*¹⁵ hukuki girişimleri Anglo-Sakson hukuk sistemini olumlu bir ivme ile etkilemektedir. Türk girişimi olan *Apilex*¹⁶ ise gerçekten de Türk hukuk sisteminin

¹⁴ BİLGİN, H., (2024). Hukuk Alanındaki Hizmetlerde Kullanılan Teknolojik Olanaklar (Legaltech) ve Avukatlık Mesleğine Olası Etkileri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, vol.73, no.2, 1019-1067. Sf 1021

¹⁵ Harvey ve Legora | Collaborative AI for lawyers erişim tarihi: 06.09.2025

¹⁶ Apilex - Yapay Zeka Hukuk Asistanı, erişim tarihi: 04.09.2025

gelişmesine katkı sağlaması bir yana, gerek zaman bakımından gerekse doğru hukuki bilgiye erişim açısından büyük katkı sunmaktadır.

Bu teknolojiler, hukuk dünyasında verimlilik artışı sağlamanın yanı sıra, daha kaliteli hizmet sunulmasına da olanak tanımaktadır. *Legaltech* uygulamalarının, avukatların zamanını daha verimli kullanmalarını sağlamanın yanı sıra, mesleki faaliyetlerini daha etkin bir şekilde sürdürebilmelerine de yardımcı olduğu söylenebilir. Ayrıca, büyük veri analitiği ve yapay zekâ kullanımı sayesinde, hukuki analizlerin derinlemesine gerçekleştirilmesi mümkün olmaktadır. Bu özellik, avukatların daha bilinçli kararlar almasına ve doğru aksiyonlar almasına katkı sağlayarak, müvekkillerine daha kaliteli ve doğru hizmet sunmalarını sağlamaktadır.

Legaltech'in merkezî rolü, sadece iş süreçlerinin hızlandırılması ve verimliliğin artırılmasıyla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda hukuk mesleğinde köklü bir dönüşümü de zorunlu kılmaktadır. Bu dönüşüm, hukuk profesyonellerinin teknolojik becerilerini geliştirmeleri, teknolojiyi etkin kullanmaları ve iş süreçlerini daha akıllıca yönetmeleri için bir fırsat sunmaktadır. Gelecekte, *Legaltech*'in sunduğu olanaklar sayesinde hukuk alanındaki geleneksel yöntemlerin yerine, daha verimli ve hızlı kararlar alınmasını kolaylaştıran *Apilex* gibi sistemlerin kullanımının yaygınlaşması beklenmektedir.

Ulusal ve Uluslararası Gelişmeler

Uluslararası gelişmelere bakıldığında ilk tasarı 21 Nisan 2021'de Avrupa Komisyonu tarafından verilerek yasama sürecinin başlaması sağlanmıştır. Daha sonra Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi ve Avrupa Komisyonu arasında 9 Aralık 2023 tarihinde müzakereler yapılmış, geçici bir anlaşma sağlanmıştır. 19 Nisan 2024 tarihinde yasal gerekliliklerin hepsi sağlanmış ve düzeltilmiş nihai metin yayınlanmıştır. Sonuç olarak AB Yapay Zekâ Yasası Avrupa Konseyi tarafından 21 Mayıs 2024 tarihinde kabul edilmiş 12 Temmuz 2024 tarihinde de Avrupa Birliği

Resmî Gazetesinde yayımlanmıştır.¹⁷ Bu yasa, yapay zekayı hukuki bir boyuta taşımıştır.

Ulusal düzenlemelere bakıldığında ise, Türkiye, 2021 yılında “Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi”ni yayımlayarak, sürdürülebilir bir yapay zeka ekosistemiyle küresel ölçekte değer üretmeyi amaçlamıştır.¹⁸ Bu belge, Türkiye’nin ilk ulusal stratejik belgesi olma özelliğiyle de önem arz etmektedir.¹⁹ Daha sonra 2 Ekim 2024’te “*Yapay Zeka Araştırma Komisyonu*“ kurulmuştur. Bu komisyonun esas amacı; yapay zekâ alanındaki hukuki altyapıyı belirleme ve düzenlenmesinde yer almaktır.²⁰ 2024 Haziran ayında TBMM’ye ilk kez “Yapay Zeka Kanun Tasarısı” sunularak önemli bir adım atılmıştır. Fakat tasarı halen yasama sürecindedir. Bu anlamda somut bir ilerleme sağlanamamıştır.

Türkiye’de yapay zekâ tabanlı girişimlerin giderek artması dikkat çekmektedir. Özellikle hukuk teknolojileri alanında da yapay zekâ uygulamaları hızla gelişmektedir. Bununla birlikte, hukuki düzenlemelerin teknolojik gelişmelere kıyasla çok daha yavaş ilerlediğini söylemek mümkündür. Teknoloji, iş süreçlerimizi dönüştürüp kolaylaştırırken, hukuk sisteminin bu değişime aynı hızda adapte olamaması önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda bir sonraki başlıkta hukuk teknolojilerinde tamamen Türk hukuku ile geliştirilmiş yerli girişim *Apilex*’ten bahsedilecektir.

Türk Hukukunda *Apilex*’in Rolü

Apilex, Türk hukuku ile geliştirilmiş yapay zekâ hukuk asistanıdır. 11 milyonu aşkın içtihat, köklü akademik kitaplar ve makalelerle eğitilmiş *Apilex*, sadece Türk hukuku için geliştirilmiştir. Bu girişim; avukatlar, hukuk büroları ve hukuk

¹⁷ Zeynep Dönmez, *Yapay Zekânın Hukuki Gelişimi ve AB Yapay Zekâ Yasası (Legal Development of Artificial Intelligence and EU Artificial Intelligence Act)*, Adalet dergisi, sf.961

¹⁸ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi - Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi 2021-2025 erişim tarihi: 04.09.2025

¹⁹ Ergin Ergül, Türkiye’nin yapay zeka hukuku: Uluslararası standartlar ve mukayeseli yaklaşımlar, (SETA Dergisi, 2025), s. 18.

²⁰ Ergin Ergül, Türkiye’nin yapay zeka hukuku: Uluslararası standartlar ve mukayeseli yaklaşımlar, (SETA Dergisi, 2025), sf. 19

profesyonelleri için hukuki araştırmadan belge hazırlamaya, sözleşme analizinden her türlü hukuki bilgiye doğru ve Türk hukuk sistemine uygun yanıtlamaya, dava dosyası yönetim araçları içermeye kadar uzanan geniş bir yelpazede dijital destek sağlamaktadır. Özellikle Asistan, (anlamsal) içtihat arama motoru, sözleşme analizi ve otomatik hukuki taslak üretimi, dava dilekçesi ve cevap dilekçesi yazımı gibi özellikleriyle hukuk profesyonellerinin iş süreçlerini hızlandırmayı ve verimliliği artırmayı amaçlamaktadır.²¹

Apilex Asistanı, hukukçuların gerek günlük işlerini hafifletmeyi, gerekse de karmaşık belgeleri doğru analiz ederek süreçlerini daha verimli hale getirmeyi amaçlamaktadır. Gerçekten de kitaplarda ve devletin ilgili içtihat sunma sayfalarında araştırma yaparken günler hatta aylar alan işler, *Apilex* sayesinde birkaç dakika içerisinde bulunabilmekte ve daha derin düşünülmesi gereken işlere yoğunlaşmak için zaman yaratılabilmektedir. Nitekim bunu yapabilmesinin en temel dayanağı semantik arama özelliğinin bulunmasıdır. *Apilex* Asistan, anahtar kelimeye dayalı aramalardan daha çok, anlamsal arama yaparak isabetli sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Asistan, araştırma sürecini kolaylaştırmakla kalmamakta; aynı zamanda belge oluşturmada, incelenmesinde, risk analizi yapılmasında etkin bir rol üstlenmektedir. Kullanıcılarının yönlendirmesiyle dakikalar içerisinde sözleşme taslaklarını, dilekçeleri hazırlayabilen Asistan; mevcut şablonlardan ya da önceki belgelerden yararlanarak hem tutarlı sonuçlar vermekte hem de manuel hataları azaltmaktadır. Asistanın bir diğer önemli özelliği ise, uzun zaman alan yüksek hacimli dosyalar ve/veya sözleşmeleri analiz ederken potansiyel riskler, eksiklikler, farklılık ve benzerlikleri doğrudan tespit edip zaman tasarrufu sağlamasıdır.

Bunun yanı sıra bu teknoloji, 11 milyonu aşkın içtihat arasından, yıl ve anlamsal arama özelliğiyle; Yargıtay, Danıştay, Anayasa, ilk ve ikinci derece mahkemelerinin kararları arasında içtihat desteği sunmaktadır. Aynı zamanda UDF

²¹ *Apilex* - Yapay Zeka Hukuk Asistanı, erişim tarihi: 04.09.2025

eklentisi sayesinde *Apilex* içerisinde hazırlanan belgeyi daha sonra UDF formatına dönüştürerek kolaylık sağlamaktadır.

Apilex, bu özellikleri sayesinde hukukçular için daha verimli ve hızlı bir şekilde hukuki bilgiye erişimi kolaylaştırmaktadır. Bu durum hukukçuların doğru bilgilere erişiminin artmasıyla adalet olgusunun daha erişilebilir kılınmasına ve daha doğru kararların verilmesine olanak tanıyacaktır. Elbette ki *Apilex*'in yanıtları tamamen bilgi amaçlıdır. Hukuki danışmanlık ya da bağlayıcı görüş niteliği taşımamaktadır.²² Verilen bilginin ya da yanıtın doğruluğunun kontrolünü yapmak, elbette ki hukukçunun asli görevidir.

Apilex'in vizyonu, Türkiye'de hukuk teknolojisi alanında öncü olmak ve yapay zekayı hukuk pratiği ile birleştirerek Türk hukuk dünyasının geleceğini şekillendirmektir.²³ Bu vizyon, hukukçuların gelenekselleşmiş çalışma alışkanlıklarının ötesine geçerek teknolojiyi etkin biçimde benimsemelerini gerekli kılmaktadır. Zira teknolojik gelişmeler, hukuk sektörünü de köklü bir dönüşüme zorlamakta; dijital çözümlere hızlı adapte olan hukukçular, bu değişim sürecinde hem mesleki rekabet avantajı elde etmekte, hem de müvekkillerine daha nitelikli hizmet sunabilmektedir. Bu bağlamda *Apilex*, Türk hukukuna yön veren dönüşüm aracı olarak değerlendirilebilir.

Sonuç

Hukuk alanında yaşanan dönüşüm, hem hukuki uygulamaları hem de adalet sisteminin geleneksel yapılarını köklü bir şekilde değiştirmektedir. Bu süreçte hukukçuların dijitalleşme olgusuna hızla uyum sağlaması bir gereklilik haline gelmiştir. Aynı şekilde, mahkemelerden barolara kadar geleneksel hukuk kurumlarının da teknolojik yeniliklerle birlikte dönüşerek elektronik yargılama sistemleri, çevrimiçi duruşmalar ve dijital belge yönetimi gibi uygulamaları benimsemeleri de bunun açık örneğidir.

²² *Apilex* - Yapay Zeka Hukuk Asistanı, erişim tarihi: 04.09.2025

²³ *Apilex* - Yapay Zeka Hukuk Asistanı, erişim tarihi: 04.09.2025

Legaltech (hukuk teknolojileri) olarak adlandırılan yenilikler, hukuk sektöründe verimlilik, hız ve nitelikli bilgi artışı sağlayarak mesleki gelişime önemli katkılar sunmaktadır. *Apilex* gibi yapay zeka hukuk arama motorlarının büyük veri analitiğine dayalı içtihat tarama ve otomatik belge düzenleme sistemi sayesinde; avukatlar, ofisteki gündelik işlerini çok daha kısa sürede tamamlayabilmektedir. Bu tür teknolojik araçlar, iş yükünü hafifleterek hukuk profesyonellerinin zaman yönetimini iyileştirmekte ve müvekkillere sunulan hizmetin kalitesini artırarak yargısal süreçlerin daha etkin işlemesine imkân tanımaktadır.

Türkiye’deki teknolojik dönüşümde, yerli *legaltech* girişimlerinin rolü büyüktür. Özellikle Türk hukuk sistemine özel olarak geliştirilmiş yapay zekâ hukuk asistanı olan *Apilex*, bu dönüşümün öncülerinden biri olarak öne çıkmaktadır. *Apilex*; milyonlarca ulusal yargı kararını ve mevzuatı içeren geniş veritabanı, semantik arama yetenekleri, sözleşme analizi ve otomatik dilekçe oluşturma gibi özellikleriyle hukukçulara kapsamlı bir dijital destek sunmaktadır. Böylece hukuk profesyonelleri, *Apilex* sayesinde hukuki araştırma ve belge hazırlama süreçlerini geleneksel yöntemlere kıyasla çok daha hızlı ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilmekte; Türk hukukuna özgü bu platform sayesinde teknoloji entegrasyonunun somut faydalarını doğrudan deneyimleyebilmektedir.

Öte yandan, teknolojik gelişmelere ayak uyduramayan ve dijital araçları benimsemekte geciken hukukçuların, giderek dijitalleşen bu çalışma ortamında ciddi bir rekabet dezavantajı yaşayabileceği göz ardı edilmemelidir. Dijital okuryazarlığı düşük kalan veya yeni nesil hukuk teknolojilerini kullanmaktan imtina eden avukatlar, hız ve verimlilik bakımından meslektaşlarının gerisinde kalma riskiyle karşı karşıyadır. Ayrıca bu durumda olanlar, müvekkillerinin dijital çağdaki beklentilerini karşılama konusunda da önemli sıkıntılar yaşayabileceklerdir. Dolayısıyla, modern hukuk düzeninde teknolojiye adapte olamamak, mesleki itibar ve başarı açısından telafisi güç kayıplara yol açabilecektir.

Yapay zekânın ve otomasyonun hukuk alanında sunduğu imkânlar, doğru ve etik bir biçimde kullanıldığında, adaletin daha erişilebilir hale gelmesine önemli katkılar sağlayabilir. Ancak bu teknolojilerin, yargısal karar süreçlerinde

kullanılmasında; şeffaflık, tarafsızlık ve denetlenebilirlik ilkelerine dikkat edilmesi, adaletin tesisi açısından hayati önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, Türk hukuk sistemi dijitalleşme ve yapay zekâ entegrasyonu ile dönüşüm geçirirken, hukukçuların bu değişime uyum sağlaması artık kaçınılmazdır. *Legaltech* uygulamalarının sağladığı hız, verimlilik ve nitelik artışı; adalet mekanizmasının daha etkin işlemlerini mümkün kılmaktadır. Bu dönüşüme öncülük eden *Apilex* gibi yenilikçi girişimler, Türk hukuk ekosistemine özgü çözümler sunarak hem mesleki pratiğe katkı sağlamakta hem de hukuki bilgiye erişimi kolaylaştırmaktadır. Neticede, teknoloji ile uyum içinde evrilen bir hukuk düzeni, toplumun adalet beklentilerine daha hızlı, şeffaf ve erişilebilir bir biçimde cevap verebilecektir. Buna karşılık, dijital gelişmeleri göz ardı edenler, çağın gerisinde kalarak mesleki rekabet avantajını yitireceklerdir.

Kaynakça

Apilex - Yapay Zeka Hukuk Asistanı, (erişim tarihi: 04.09.2025)

BİLGİN, H., (2024). Hukuk Alanındaki Hizmetlerde Kullanılan Teknolojik Olanaklar (Legaltech) ve Avukatlık Mesleğine Olası Etkileri. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, vol.73, no.2, 1019-1067.

Sedat Ayaz, “Yapay Zekânın Hukuk Alanındaki Uygulamaları ve Hukuk Alanında Kullanılmasının Olası Sonuçları”, *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*,

Tom Taulli, Grundlagen der Künstlichen Intelligenz, Eine nichttechnische Einführung, Springer, Münih, 2022.

Wolfgang Ertel, Grundkurs Künstliche Intelligenz, Eine praxisorientierte Einführung, 5. Bası, Springer Vieweg, Münih, 2021.

Zeynep Dönmez, *Yapay Zekânın Hukuki Gelişimi ve AB Yapay Zekâ Yasası (Legal Development of Artificial Intelligence and EU Artificial Intelligence Act)*, Adalet dergisi.

Taulli, s. 2; Esmâ Kırdâç Adır, Robotların Yol Açtığı Zararlardan Doğan Hukuki Sorumluluk, Yetkin Yayınları, Ankara 2023.

Cemre Polat, Sözleşme Dışı Sorumluluk Hukukunda Otonom Sistemler, Yetkin Yayınları, Ankara 2022.

Mustafa Aksu, “Yapay Zekâ ve Hukuk”, Yapay Zekâ ve Hukuk (Ed. Mustafa Aksu), Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2023.

Onur Sarı, “Yapay Zekanın Sebep Olduğu Zararlardan Doğan Sorumluluk”, TBB Dergisi, 2020 (147).

Sedat Ayaz, “Yapay Zekânın Hukuk Alanındaki Uygulamaları ve Hukuk Alanında Kullanılmasının Olası Sonuçları”, *Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*.

Richter A, “Künstliche Intelligenz und potenzielle Anwendungsfelder im Marketing”, *Dialogmarketing Perspektiven 2018/2019*, Springer Gabler, Frankfurt 2019.

Yüksel, A. E. B. (2022). Avrupa Komisyonu’nun Yapay Zekâ Tüzük Teklifi’ne Genel Bir Bakış. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (51).

Kantar, Y. E. (2024). Yapay Zekâ Sistemlerinin Hukuki Kişiliği. *İstanbul Okan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 21(1).

Hamzaoglu, M. (2021). Otonom Araçlardan Kaynaklanan Kazalarda Hukuki Sorumluluk Rejimi. *Adalet Dergisi*, 66(1).

Şahin, B. K. (2023). Yapay Zekâ ve Hukuk: Dijital Devrimle Gelen Yeni Düzen. *Hukuk ve Bilişim Dergisi*, (3).

Harvey (erişim tarihi: 06.09.2025).

Legora | Collaborative AI for lawyers (erişim tarihi: 06.09.2025).

Ergin Ergül, Türkiye'nin yapay zeka hukuku: Uluslararası standartlar ve mukayeseli yaklaşımlar, (SETA Dergisi, 2025).